

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 2 Septembrie st. v.

Unul din cele mai răspândite și germane a scos zilele aceste vorba, că faimoasa proclamațiune „irredentă” a fost pusă la creale de țiar dl Tisza, ca astfel să-și crede un titlu de procederi pe cât se poate de aspre față cu Români.

Mai ales noi nu puteam nici odată să luăm în serios această afirmațiune. Cunoaștem din destul spiritul ce predomină în cercurile, din care putea să pornească ideea unei proclamațiuni „irredentiste”, pentru-ca să nu credem, că poate dl Tisza să-și comandeze ori să cumpere o asemenea proclamațiune. Dacă nu admitem însă, că dl Tisza a pus la cale proclamațiunea, admitem că poate să fie dispus a-și face din ea un titlu, ca să inaugureze era de persecuțiuni, de care vorbese țiarul german.

Trecem cu vederea gălăgia, pe care au făcut-o și o fac încă și azi maghiare, și mai ales cele guvernamentale, cu proclamațiunea, trecem cu vederea, că „Pester Lloyd” a publicat-o în întregul ei, drept un fel de corpus delicti prezentat areopagului european, trecem cu vederea arestările și percheșiunile domiciliare ce s-au făcut și scoatem la iveală numai ce s-a îmboldit de prese maghiare oficiale.

Cel dintâiu țiar, care a făcut amintire despre proclamațiune, a fost „Tribuna”.

Cu posta de dimineață a sosit un exemplar din această proclamațiune, în plic închis, și adresat, nu țiarului „Tribuna”, ci „Domnului Ioan Slavici”, care din întâmplare e și „director” al „Tribunei”, de sigur înși ar fi primit un asemenea plic și dacă ar fi fost om „particular”, cum a primit dl Dr. Sentz, cum au primit și alte persoane cu nume cunoscut în cercuri mai largi.

Aveam cuvinte puternice, ca să o spunem aceasta cât mai neîntârziat în coloanele „Tribunei”, ceea-ce am și făcut chiar în numărul ce se afla sub tipar, când ne-a sosit proclamațiunea.

Al doilea țiar, care a făcut amintire despre proclamațiune, a fost guvernamentalul „Nemzet”, atunci foarte rezervat, mărginindu-se a reproduce împărtășirile făcute de noi, cu adausul, că vom reveni și că atunci va pute să dea mai multe amănunte.

Cetind acest adaus în „Nemzet”, ne-am exprimat mirarea, că serviciul de informațiuni al acestui mare organ național maghiar e atât de rău organizat, încât abia din coloanele „Tribunei” se află la Budapesta, că în Ungaria s-a răspândit o proclamațiune „irredentistă”.

E de prisos să mai spunem, că tot atunci, când am primit noi proclamațiunea, ea a sosit și la Brașov, și la Cluj, și la Budapesta, tot atunci, ba poate chiar cu o zi mai sciu; se vede însă, că oamenii nu mai sciau ce se vede față cu ea, și abia câteva zile în urmă a isbucnit alarman prin țiarele maghiare, după-ce „Nemzet” a dat signalul prin o nouă notiță, care nu mai era reproducă din „Tribuna”, ci din textul autentic al proclamațiunii.

Reproducând acum notița din „Nemzet”, un alt țiar guvernamental, „Közlöny”, scapă vorba, că fără îndoială noi, aști dela „Tribuna”, s-au

tem în conivență cu autorii proclamațiunii, ba pune chiar întrebarea, dacă nu cumva aici în Sibiu s'a tichuit proclamațiunea?

Câteva zile în urmă ear' alt țiar guvernamental, „Pester Lloyd”, face apel la lealitatea Românilor și-i invită să-și exprime indignațiunea față cu cele cuprinse în proclamațiune, nu însă ca „Tribuna”, care numai cam cu jumătate de gură le desaproabă, ba mai și aruncă vina asupra creșterii, pe care au primit-o autorii presupuși în scolile maghiare.

Preste ear' câteva zile al doilea țiar guvernamental din Cluj, „Magyar Polgár”, dând expresiune dorinței, ca cestiunea să nu fie dată uitării, mai adaugă, că noi, aști dela „Tribuna”, care cei dintâiu am luat notiță despre proclamațiune, vom pute să dăm și informațiuni despre autorii ei.

Vine, în sfârșit, „Nemzet” și încheie o notiță primită dela Deva cu următoarea întorsătură de condeiu:

Această întreprindere copilărească a atins România prin chibzuții tot atât de neplăcut ca pe Maghiari și în toate părțile se manifestă dorința generală, ca autorii proclamațiunii, care atât de lesne ar pute să aștețe poporul incult, fie că ei aici în țeară, ceea-ce e foarte probabil, fie că preste Carpați s'au apucat de meseria lor primejdioasă, să fie urmăriți și pedepsiți după cuviință.

Care va să dăcă din cercurile guvernamentale se face încercarea de a acedita faima, că autorii proclamațiunii sînt aici în Ardeal și ca dl Tisza împins de dorința generală să-i urmărească, pentru-ca să-i poată pedepsi.

Lucru mai comod nici că se poate.

Fiind foarte probabil, că autorii proclamațiunii sînt aici în Ardeal, nu are guvernul decât să-i pună în arest preventiv pe toți aceia, care-l supără, abunăoară pe noi, care îi spunem în fiecare zi, că n'avem dorința mai fierbinte, decât să-l vedem odată înlocuit prin altul, mai binevoitor pentru Români. Apoi, după principiul proclamat de consiliul comunal din Sătmăre, e treaba noastră să dovedim, că nu sîntem vinovați. Deocamdată ni se ia, dacă nu toată pofta, cel puțin puțința de a-l mai supăra pe dl Tisza.

Organele guvernamentale uită un singur lucru: că nu trăim în Camciata, ci în mijlocul Europei, unde se poate, ce e drept, ca ministrii să facă abuz de putere, dar' au destule cuvinte, ca să-și mai stăpânească pofta.

Domnul Tisza are la dispozițiunea sa întregul aparat al puterii publice din Ungaria, ba la nevoie chiar și sutele de mii de baionete ale întregii monarhii, are puterea, are prin urmare și dreptul de a abuza de ea, chiar și dacă usul ar fi un abuz: n'are decât să-și facă o listă de proscriși, și dacă vrea cu ori-ce preț, poate chiar să-și și dovedească vinovați, ca să păstreze aparențele legalității. Mult poate un ministru susținut de o națiune atât de valoroasă ca cea maghiară, când se mai bucură și de încrederea unui Monarch atât de puternic ca Împăratul Austro-Ungariei aliat cu Împăratul Germaniei și cu Țarul Tuturor Rușilor, multe poate dl Tisza, dar' toate numai pe propria sa răspundere le face.

Și de aceea tot acelora, care exprimă „dorința generală”, ar avé să le pară rău, dacă dl Tisza ar fi destul de lipsit de tact politic, pentru-ca să iee o „între-

prindere copilărească” drept pretext spre a persecuta pe nisce oameni, care îi fac greutăți serioase.

Întreprinderea așa numiților irredentiști a fost în adevăr copilărească. Aceasta o sciam noi de mult, și de aceea am luat cu oare-care satisfacțiune notiță despre ea, cum totdeauna cu satisfacțiune luăm notiță despre greșelile făcute de aceia, pe care îi combatem. Acum, după două săptămâni, se scie în toate cercurile serioase, că irredentismul român e un moft și chiar autorii proclamațiunii s'au putut convinge, că nu sînt luați în serios și nu au decât importanța, pe care vor Maghiarii să li-o dea, când le vine lor la socoteală.

Acesta e succesul adevărat al proclamațiunii.

Ani întregi de-a rândul Maghiarii au trimbat în lume, că voim să ne deslipim de monarhie, și-a crezut fondur de dispozițiune, ca să acrediteze acest neadever în opiniunea publică europeană. Și cu ce ne-am ales? — Cu o proclamațiune „irredentistă”, pe care n'o iau în serios nici chiar cei ce au emis-o.

Poporul român este cu mult mai treaz la minte decât ca să poată fi apucat de curente primejdioase.

Da! sîntem daco-români cu trup cu suflet, și dacă ar fi adevărat, că aici în România se devină din zi în zi mai accesibile pentru această boală, numai însă prin noi va pute să combată cu succes propagarea ei.

Nu este însă adevărat aceasta. Ai în Ardeal s'au pus temeliile culturii noastre naționale, de aici, din împărăția Habsburgilor și sub ocrotirea lor, s'a răspândit cultura noastră modernă, și dacă nu erau Habsburgii, astăzi pământul de sub picioarele noastre ar fi stăpânit de Cazaci, și dacă mâne ar mai urma o catastrofă ca cea dela 1866, poporul român întreg ar avé cuvinte puternice de a tremura pentru viitorul lui cultural și de a-și strînge toate puterile, ca să susțină puterea Habsburgilor, de care se razemă siguranța desvoltării lui naționale.

Dar' Maghiarii ne amăresc zilele vieții. Da! ni le amăresc, dar' nu pot să ni le curme, nici chiar să ni le scurteze. N'avem decât să ne afirmăm și să profităm de împregiurări, pentru-ca mai curînd ori mai târziu să ne bucurăm de cea mai deplină libertate de desvoltare, pentru-că interesele monarhiei o cer aceasta și pentru-că statul ungar nu se poate consolida decât servind aceste interese.

Aceasta nu vor să o admită aceia, care au arborat steagul „irredentismului” întocmai precum nici Maghiarii nu vor să o admită.

O să avem aici în Ardeal administrațiunea noastră românească, judecătoriile noastre românești, așezămintele noastre de cultură românești până la universitate, o să ne putem desvolta în toată libertate, — dăcem noi: nici odată! — răspund Maghiarii! — nici odată! — repetă și „irredentiștii”.

Dacă le voiți aceste, — dăc Maghiarii, — duceți-vă în România!

Dacă le voiți aceste, — dăc și irredentiștii, — faceți o Româniă mare.

Noi voim să le avem aici întocmai ca Maghiarii și nu avem decât să voim ca statornicie, pentru-ca să ni le și câștigăm,

încetul cu încetul, după timpuri și împrejurări, ca postulate firesci ale civilizațiunii moderne.

Ce vor acum Maghiarii? Să ne unim și noi cu acel „nici odată”? Să admitem, că nu este pentru noi în statul ungar cu puțință o deplină libertate de desvoltare?

Tot asta o vor și „irredentiștii”.

Ceea ce-i face pe Români să rabde și să se aștepte e numai credința, că actuala stare de lucruri e trecătoare și mai curînd ori mai târziu, fără de nici o sguđuire socială, se va crea alta, mai priincioasă pentru dînșii, și câtă vreme e tare în ei această credință, proclamațiunile „irredentiste” vor răsuna în deșert. De aceea foarte mare trebuie să fie dumumirea „irredentiștilor”, dacă prin proclamațiunea lor ar fi ajuns să-și împingă pe guvernul ungar la persecutarea acelora, care lucrează pentru întărirea acestei credințe. În cazul acesta întreprinderea n'ar mai fi copilărească, ci o apucătură foarte dibace.

E copilărească întreprinderea, dar' copiii cresc, dacă le priesce timpul. „Irredentismul” e un moft, dar' o boală socială, de care pot să fie atinse cercuri foarte largi, dacă sînt date condițiunile sociale pentru propagarea ei. Dl Tisza poate să contribuie foarte mult, pentru-ca spiritele să devină din zi în zi mai accesibile pentru această boală, numai însă prin noi va pute să combată cu succes propagarea ei.

Dacă cu toate aceste își va da silință de a ne paralisa în lucrarea noastră, atunci e foarte întemeiată bănuiala, că-i vine la socoteală propaganda, pe care o fac „irredentiștii”, că-i plac întreprinderile „copilărești”, că autorii proclamațiunii au servit cauza acelora, pe care vor să-și combată. Cu atât mai puternic cuvintele avem noi, ca să ne susținem în pozițiunea noastră și să stăruim cu tot din adinsul, ca Români să rabde și să aștepte, oricare ar fi măsurile luate de guvern.

Situațiunea aceasta nu poate să fie dănuitoare: într'un fel ori într'altul, ea trebuie să se rezolve în curînd, și noi putem contribui la rezolvarea ei, dar' nu sîntem chemați a lua inițiativa.

Ce va fi făcînd guvernul, aceasta e treaba lui: noi să facem ceea-ce ne impune interesele noastre în împrejurările actuale, adică să răbdăm și să așteptăm ca oameni iubitori de ordine, dar' să ținem totodată lumea în curent despre cele ce se petrec.

Românul are un proverb: „Turcul te bate, Turcul te judecă”.

Mai are însă unul: „Cine plătesce? — Turcul plătesce!”

Guvernul are întocmai ca noi interese de a nu da o prea mare importanță unei proclamațiuni, care n'a avut nici un efect. Nu-i vorba, autoritățile publice își fac datoria, dacă adună informațiuni asupra răspândirii lor, dar' aceasta încă nu dovedește, că s'a făcut începutul erei prevăzute de țiarul german.

„Amânarea congresului sârbesc” a urmat — după „Pol. Corr.” — cu intenția pentru a da timp spre liniștirea spiritelor și a oferi ocasiune pentru stăruințe serioase în direcțiunea aceasta. Guvernul și patriarhul sârbesc vor lucra din a lor parte pentru ajungerea acestui scop. Dacă însă ultraștii sârbi nu observă față cu aceste nișuiste moderațiunea corespunzătoare și aștepte cu viincios, în acel cas guvernul s'ar vedea silit a disolva neamănat congresul.”

Revista diarelor.

Am ajuns departe.

Comitele Károlyi Pišta face în adunarea reuniunii de „cultură” din Sătmăropropunerea, ca comitatul Sătmăropului să voteze o nouă contribuție, 1% asupra tuturor impozitelor directe, pentru reuniunea de cultură.

„Pester Lloyd” ia cu părere de bine notița despre aceasta, ear’ „Pesti Napló” laudă pe nobilul comite și ajunge la concluziune:

„Dacă Sătmăropul va merge înainte cu exemplul nobil și va vota pentru scopurile reuniunii Széchenyi-ene noua contribuție de 1% după propunerea făcută de cel mai mare contribuabil: exemplul se îmbărbăteze și pe alții.

Mult s’ar realiza dacă celelalte comitate ar primi chiar și numai jumătate din această sarcină asupra lor. Acțiunea națională maghiară ar fi nu mai decât pusă pe base largi și preste de cece ani, — Dumnezeu meu, preste de cece ani, — tot copilul ar vorbi limba maghiară în Ungaria cea largă.

Acum e numai pe jumătate maghiară. O viciață de om și ar fi întreagă.

Care va să dică, vorba e să ni se impună nouă nemaghiarilor contribuție de 1% asupra dărilor directe, pentru ca preste de cece ani, — Sfântă Marie Maică Precurată, — preste de cece ani întreaga Ungarie să fie maghiară.

De! o fi și asta, numai că foarte lesne s’ar întâmpla, ca nemaghiarii să peardă pofta de a mai plăti contribuțiile, dacă ele li se impun astfel, fără de nici un Dumnezeu.

„Pester Lloyd” bate în alarmă. „Toba de recrutare trece de-alungul țerii, — ne țice oficiosul; — vorba e să recrutăm luptători; vorba e de o cruciată contra neștiinței ce atât de lesne poate să fie amăgită, o expediție de cucerire contra spiritelor resvrătitoare și contra inimilor îndărătne. Vorba e să cucerim din nou prin armele păcii și prin binecuvântările culturii propria patrie, pe care străbunii au cucerit-o odinioară cu arma și tot cu arma au susținut-o timp de o mie de ani.”

De! o fi și asta, dar’ „Pesti Napló” ne spune, că vorba e, ca preste de cece ani Ungaria întreagă să fie maghiară: de aceea se recrută luptătorii, de aceea se întreprinde cruciata, de aceea se pornesc expedițiile de cucerire.

Tot atunci însă alt oficios, „Nemzet”, exprimă adâncă înduioșare a cercurilor oficiale, că frații noștri de preste Carpați nu înțeleg, cât de multe simpatii au Maghiarii pentru Români.

„Națiunea maghiară nu are antipatii cătră poporul român, — ne țice el, — ba mai înainte de a fi devenit România cuibarul de căpetenie al agitației ardeleni, națiunea maghiară a simpatizat cu poporul român, chiar și acum își mărginește mânia numai la agitatorii și la turbătorii păcii . . . . .

„Ori și care popor, care îi ofere Maghiarului, amicia sa, poate să fie sigur, că va găsi sinceră reciprocitate. Fiindcă națiunea maghiară nu e capabilă de un lucru: de fătarnicie, de afectarea sentimentelor.”

Foița „Tribunei.”

Pușculița.

(Din basmele franceze)

de
Catulle Mendès.

(Fine.)

II.

Altă dată i-se întâmplă o fericire, care o făcu și mai nenorocită. Pe drumul, pe unde nu trecea nimeni, feciorul împăratului, întorcându-se dela vânătoare, trecu, cu curiul pe pumn. Călare pe un cal cu coama ca zăpada, îmbrăcat cu atlas albastru cu flori de argint, cu fața mândră și într’atâta luminată de soare, încât nu era o mirare să vezi cum înfloria floarea roșie a buzelor lui; prințul era așa de frumos încât cerșitoarea creșu că vede un arhanghel îmbrăcat în haine de domn. Cu ochii țintă la el, cu gura deschisă, întindea brațele spre dînsul, și simțea ceva, care trebuia să fie inima, eșind dintr’însa, și urmându-l! Vai! el se depărta, fără ca să se fi uitat măcar la ea. Singură ea și mai înainte, — mai singură, pentru că o clipă nu mai fusese singură, — cădu pe marginea șanțului, închișând ochii, negreșit ca nimic alt să nu înlocuiască adorabila vedenie. Când îi deschise ear’, plini de lacrimi, zări alături de ea pușculița care semăna

De! o fi și asta, vorba e numai, că acum douăzeci de ani Maghiarii nu vorbiau așa, cum lucrează astăzi, nici cum vorbesc astăzi. Acum douăzeci de ani ni se făgăduia marea cu sarea: acum se recrutează luptători, ce pornesc cruciate și expediții de cucerire, pentru ca în timp de de cece ani întreaga Ungaria să fie maghiară, — Sfântă Marie Maică Precurată, — preste de cece ani întreaga Ungarie maghiară.

Pagubă numai, că mai sîntem și noi prin partea locului, și Sașii, și Șvabii, și Sârbii, și Slovaci, și Rutenii, ba chiar și Croații.

Scopurile „reuniunii culturale” maghiare ardeleni.

II.

Noi am luat act despre stilul frumos de vorbire al domnilor Haller și Orbán. Și ceilalți vorbitori ai adunării generale dela 31 August au urmat cu bărbăție vrednică de recunoștință parolei date de: a vorbi puțin și de a accentua iubirea frățească conciliabilă. Singure declarațiunile unui vorbitor permit o privire deplină în scopurile bărbăților conducători ai „reuniunii de cultură” maghiare. E vorbirea vrednică de considerație a deputatului dietal și redactorului dela „Ellenzék,” Nicolau Bartha, unul dintre vice-presidenții aleși ai „reuniunii de cultură.” Diarele maghiare numesc această vorbire: „vorbire de program”; sîntem așadar îndreptățiți atât după cuprinsul cât și după forma ei, a le recunoaște tendințelor acestei vorbiri o influență normativă pentru proxima dezvoltare a reuniunii.

Di Nicolau Bartha recunoaște îndată la începutul vorbirii sale, că nu-l surprinde de loc „înstrăinarea, ba chiar atacurile sanguinice, cu care cei de limbi străine au salutat pe unele locuri reuniunea noastră încă îndată dela primul moment al nașterii ei.” Și aceasta cu atât mai virtos nu-l surprinde, deoarece în realizarea ideii de stat maghiar „ei privesc nu numai o consolidare a naționalității maghiare, ci și o astfel de înflorire a aceleia, care se desvoaltă mai departe în mod măiestrit prin puterea de stat, care așadar lucră în mod deprimător asupra desvătării rasei lor, ba o chiar amenință pe aceasta cu apăsare serioasă.” Di Bartha numesc această credință o „credință falsă” și e de părerea că „nu e în interesul nostru să-i lăsăm pe concetățenii noștri de limbă străină în această credință falsă.” În statutele reuniunii nu e nici un punct, „care să poată provoca din partea celor de limbi străine un atac îndreptățit”; nici reuniunea, nici statul, nu nisuesc după contopirea naționalităților nemaghiare. O astfel de nisuință „ar fi întârziat astăzi cu câteva scoli.” „Scopul nostru e ca să-i ajutăm tronului, legislativei și guvernului la întărirea ideii de stat maghiar.”

Partea imediat următoare a vorbirii trece deja la atac. Di Bartha declară adecă că rasele nemaghiare din Ungaria sînt dușmane statului și-și pregătesc astfel basa pentru operațiune.

puțin cu nise buze crepate. O apucă, și cu înverșunarea desperată a zadarnicei ei iubiri, — punând într’o suflare-i tot sufletul ei, — o sărută cu o lungă sărutare! Însă darul cerșitoarei, sub aprinsă-i mângăere, nu se mișcă cum nu se mișcă o piatră atinsă de un trandafir. Și, din ziua aceea, Jocelyna cunoscu astfel de dureri, încât nimic din ce suferise până aci nu se putea potrivi cu ce simțea acum; și-și aducea aminte, ca de nise ciasuri frumoase, de vremea când nu suferise decât de foame și de frig; ca să adoarmă cum am țice nemăncată, ca să tremure sub rafale, nu e nimic, ori este puțin lucru; acum însă cunoscea adevăratele chinuri. Se gândia că alte femei, la curte, de neam mare și împodobite, — „mai puțin frumoase ca tine,” îi țicea oglinda isvorului, — puteau să vadă în ori-ce ceas aproape pe frumosul prinț cu luminos-i obraz; că el se apropia de ele, că le vorbea, că le zimbă; nu va trece multă vreme negreșit, și vre-o fată falnică, venită din Trebizonda într’o lectică purtată de un elefant alb cu tromba aurită, se va mărita cu feciorul împăratului.

Ea însă, cerșitoarea de pe drumul fără trecători, are să trăiască, și de aci înainte, — pentru că însemnează că trăiesci când mori câte puțin pe fie-care țic, — în singurătatea aceasta, în miseria aceasta, departe de dînsul, pe care îl iubia cu atâta frăgețic, și n’are să-l mai vadă nici

„Și noi avem un stat” — astfel țice di Bartha — „dar’ nu o societate; deoarece ce fie-care naționalitate urmărește scopuri deosebite, are dorințe deosebite, simțese alte trebuințe, și astfel formează o societate deosebită. În Ungaria există atâte societăți, câte naționalități, și aceste societăți nu voiesc să recunoască comunitatea de interese, nu se pot înțelege una pe alta și sînt atât de străine cătră olaltă, ca-și-când ar lucra în deosebite părți ale lumii.” Aceste societăți, precum țice vorbitorul, nu voiesc „să se împace cu starea nealterabilă, că aci între Carpați a fost un stat maghiar și va rămâne pe vecie un stat maghiar. Cine vede cum lucră în Ardeal Sașii și Românii cu reuniunile lor agricole, cu institutele de bani, cu colectele, cu reuniunile femeiesci, cu corporațiunile industriale, cu societatea lor istorică, cu biserica, scoala, universitatea și cu diarele lor, — acela nu va dubita, că între dînsii s’a pornit o procedură conșcișă și cu sistem pentru sguđuirea ideii de stat maghiar.”

Cu aceasta e clar definit obiectul de atac al „reuniunii de cultură” maghiare ardeleni, și vorbitorul merită recunoștința noastră pentru sinceritatea lui.

Di Bartha citează pentru întărirea aserțiunii sale și câte un exemplu din amândouă cercurile societății. Unul dintre aceste exemple e propunerea făcută de di Georgiu Barițiu în adunarea generală din est an a Asociației pentru cultura și literatura poporului român pentru exscrierea unui concurs pentru lucrări literare, ear’ celalalt exemplu o carte cumpărată de vorbitor și respective de un copil din o școală ardelenă săsească care din 550 de pagini, abia pe o pagină tractează despre Ungaria. Din aceste exemple di Nicolau Bartha trage următoarele concluziuni:

„Amândouă exemplele ne învață, că între noi există două societăți, cari nu numai că își cultivă cu conșciință sistematică caracterele lor de rasă, ci voiesc chiar să formeze din poporul lor o adevărată națiune politică. Exemplul citat nu cuprinde în sine nici un unic punct, care să mai lase îndoială cu privire la natura agitației; fiecare punct dovedește în mod clar că ei nu i-au notiță despre statul existent, ci voiesc să formeze politicesc o individualitate națională pentru un oare-care stat persiflat sau visat.”

„O societate care se prezentează astfel, a declarat deja statului propriu răboiu pe toată linia — ea a uitat deja aceea datorință patriotică, conform căreia între societate și stat e de a se păstra armonia; în un stat care nu se poate rădămi pe organizațiunea voluntară a părții preponderante a cetățenilor proprii, pe zelul lor devotat și pe grijea lor neîntreruptă, ci numai pe baionetele și autoritățile sale, în acel stat a început deja a răsări germinile decadentei.”

„Problema noastră e dar’ de a pune atacurilor convenite apărare. Noi trebuie să restaurăm societatea bolnavă prin o societate sănătoasă, deoarece ce puterea statului nu e în stare a delătura primejdia exi-

odată! nici odată! Ear’ în noaptea împărătescii nunți ea se va culca în copacul ei, pe o cracă, nu departe de vererțe; și, pe când soții se vor îmbrățișa cu iubire, ea va mușca de turbare din groasa coaje a stejarului. De turbare? nu. Ori cât de dureroasă, nu era însă de mănție; mahnirea ei mai era mare, când se judeca că feciorul împăratului, poate, nu va fi iubit de princesa din Trebizonda atât, cât era iubit de dînsa, copila sormană.

„În sfîrșit, într’o țic, când nîngea, ea hotărî se nu mai suferă. Nu mai avea puterea să îndure atâtea chinuri: are să se arunce în locul din mijlocul pădurii; și fiind obișnuită cu frigul, prea puțin o să simță răceala apei. Tremurând de frig, porni, mergend cât putea de iute. Era într’o dimineață cenușie, sub greutatea fulgilor de zăpadă. În toată mahnirea pămîntului albit, a arborilor desfrunziți, a crengurilor cari se sburlesc, în depărtarea posomorită, nimic nu strălucia ca pîrul ei de aur; ar fi țic cineva că numai acolo mai rămăsese puțin soare. Și mergea tot mai iute. Când ajunse la marginea locului, avea pe zdrențe, din cauza zăpedii, o rochie de mireasă.

— Adio! țice dînsa.

Adio? Da, numai Lui.

Și era să se lase să cață în apă, când ursitoarea, în rochie de muselină de aur, eșî dintr’un trandafir.

stentă. Rețeaua socială își scie pune factorii sei în mișcare la locuri de acele, unde organizațiunea oficială a statului nu ajunge. Statul se oprește pe pragul cancelariilor, societatea însă trece și pragurile caselor private; activitatea statului se extinde numai la susținerea ordinei, societatea însă străbate în biserică, în școală, la mama ce leagă leagănu, în institutele ce dau împrumuturi, ea împresoară persoana ca atmosfera globul pămîntesc, noi nu ne putem subtrage de sub influența ei, activitatea ei e cu mult mai intensivă decât a statului, deoarece ce statul pășese numai cu puterea mandatului, pe când societatea pășese cu puterea îndatinării. Dintre aceste două jumătăți, statul e ființa mecanică, ear’ societatea e cea organică, și noi scim că unde pășesc pe plan amândouă aceste jumătăți, puterea firului slab de earbă e aruncată în aer.”

„Dacă dar’ nu voim să lăsăm statul părăsit în o luptă desperată, noi trebuie să ne organizăm pentru a para loviturile societății ofensive cu societatea defensivă. Scopul nostru e să arătăm, că mai există aci în Ardeal o societate, pe care poate conta tronul, legislativa și guvernul. Scopul nostru e, ca să oferim tendințelor îndreptate în contra unității de stat un contrapond acolo, unde brațul statului nu ajunge. Scopul nostru e, să ridicăm mînușa care s’ar cuteza a o arunca nebuscesc în contra sigurității de stat a patriei noastre — și de a face nevătămătoare ocele, care s’au pornit cu o mână necugetată în contra întregității statului nostru.

„Succesul firesc e că atîrnă dela alegerea plină de tact a mijloacelor. Cine seamănă vînt, va culege furtună. Eu nu pot să dau un sfat mai bun, decât ca pe stindardul nostru desfășurat să scriem simbolul păcii. Dacă căutăm după isvoarele din care isvoresc patimile rele ale concetățenilor noștri de limbă străine: dăm preste două cauze însămnate. Una e că ei consideră statul ungar ca slab. A doua e că educațiunea rea și revoluționarii fără conșciință au deșteptat în ei aspirațiuni nebasate. Causa primă are să o delătore statul, deoarece ce aceasta cade cu totul în sfera sa de activitate. Delăturarea celeilalte cauze, e problema noastră. . . . .

„La toată întâmplarea că noi ne-am ajuns scopul dacă îi vom învăța pe concetățenii noștri de limbă străine, nu limba maghiară, ci patriotismul maghiar. Acel pămînt, care nu produce sentimentele patriotice, e pentru stat un teren pierdut. Noi ne-am ajuns scopul dacă îi vom fi clarificat, că între noi și dînsii nu există contraste de interese factice și dacă îi vom fi convins și pe dînsii despre adevărul adeseori exprimat că „înafară în lumea mare pentru tine nu e loc”. Ei sînt astăzi încă în rătăcire; datorința noastră e să-i clarificăm; dacă noi vom împrăscia cu făclia noastră acea negură care au respândit-o asupra lor o agitație ușorată și o creștere în direcțiune falsă, atunci dînsii nu vor mai simți și sarcinile unei societăți separate, și familiile diferite după limbă vor avé loc pacinic în iubirea patriei comune.”

— Pentru-ce vrei să mori, Jocelyno? o întrebă dînsa.

— Nu scii, ursitoare rea, cât sînt de nenorocită? Moartea cea mai groaznică o să-mi fie mai dulce ca viața.

Ursitoarea rise.

— Mai înainte de a te înneca, — îi țice dînsa, — ai trebui cel puțin să-ți spargi pușculița.

— La ce aș sparge-o, de vreme-ce, fiind așa de săracă, n’am băgat nimic în ea?

— Nu face nimic, sparge-o numai! țice ursitoarea.

Jocelyna nu cuteză să se împotrivescă; scoase de sub zdrențe nefolositorul dar, și-l sparse de o piatră.

Atunci, pe când pădurea uscată se prefăcea în un palat măreț de porfir cu tavanurile de azur, înstelate cu aur, frumosul fecior de împărat, eșî din pușculița ferimișă, luă pe cerșitoarea în brațe, o sărută pe pîr, pe frunte, pe buze, de o sută de ori! Și în același timp o întrebă dacă primește să-l iee de bărbat. Și Jocelyna plîngea de bucurie. Frumoasa pușculiță îi dăduse însutit înapoi, după cum îi dedese sărutarea, lacrimile de mahnire în lacrimi de fericire.

Traducere de I. S. Spartali.

Prelungă toată precauțiunea și reserva, — observă „Sieb.-d.-Tageblatt,“ — totuși acest limbaj al vice-presidentului „reuniunii de cultură“ maghiare ardelen, e evident. Firesce că nouă nu ne poate trece prin minte ca să voim a-i dovedi dlui Nicolau Bartha și soților sei de principii: cât de neconstante sînt bazele pe care voiesc să-și executeze el planul revoluțiunii sale sociale și la ce urmări triste, dar neevitabile, trebuie să ducă o politică socială atât de întoarsă. Cuvintele noastre ar fi vorbite în vînt. Cum vor afla ascultarea cuvințioasă cuvintele noastre de clarificare, fie ele rostite în limbi de ângeri, astăzi când patimile au crescut atât de mult, dacă conculus plin de un spirit serios și moderat al adunării comitatense dela 28 Martie 1885 a comitatului Sibiu, prin care s'a respins recercarea după ajutorare a „reuniunii de cultură“ maghiare ardelen, dacă acel conculus n'a fost în stare a-i convinge pe întemeetorii acesteia despre greșala întreprinderii, ci din contră i-a întărit încă în închipuirea lor? Dar' se poate că logica faptelor va fi în stare a-i convinge pe întemeetorii „reuniunii de cultură“, maghiare ardelen, despre aceea că sēmēnta lor poate produce numai nenorocire. Deocamdată e faptă necontestabilă, că locuitorii germani și români ai Ardealului chiar prin înființarea acelei reuniunii sînt vătomați în simțemintele lor cele mai sfinte și că îngrijirea amară pentru existența naționalității lor a crescut. Propusa executare a programului lui Bartha, adică atacul în contra reuniunilor umanitare, sociale și științifice ale naționalităților nemaghiare ar face neevitabil în această nenorocită țeară războiul social al tuturor contra tuturor.

Nu voim să mai țicem nimic. Al dlui Nicolau Bartha e meritul că ne-a făcut atenți de cu bună vreme. Cine își iubesc națiunea, va trebui de acum să vegheze cu pață îndoită, deoarece societatea dlui Bartha „trece și pragul căsilor private. . . întră în biserică, în scoala la leagănul mamei care leagănă, în institutele de bani ce dau împrumuturi, ea împresoară persoana întocmai ca atmosfera globul pământului.

„Sieb.-d. Tageblatt“.

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Selagiu, luna August 1885.

Cuvēnt de deschidere,

rostit prin directorul despărțemētului și vicarul Silvaniei, Alimpiu Barboloviciu, la adunarea generală a despărțemētului XI. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Basesci la 11 August 1885.

Prea onorată adunare!

„Voiesc și vei fi“. „In știință e puterea“.

(Urmare și fine.)

Onorată adunare! Existența, scopul și problema Asociațiunii noastre este tot cea vechiă desemnată prin întemeetorii ei, și numai într'atâta trebuie să ne fie nouă, încât nici când nu este iertat să o pierdem dinaintea ochilor sufletului nostru, ci totdeauna să o urmărim cu atențiune. Onorată adunare! Care dintre noi nu scie, nu vede, și nu simțese, că trăim în secolul progreselor, când cine stagnează, regresează, și cine rămâne îndrēt, ori și cât se va opintă, nu-l va mai pute ajunge pre acela, de care e întrecut. Instituțiunile omenesci se nase în mersul timpului; deci aceia, cari doresc a gusta fructele instituțiunilor print'înșii îmbrăcișate, sînt datori a fi ne cont de împregiurările timpurilor, în cari trăiesc dînșii și trebuie să se desvoalte instituțiunile lor, adică mijloacele și zelul, cu cari sînt întrebuințate acelea spre progresa cutărei instituțiuni, le dictează și impun împregiurările între cari trăim. Arborele — Asociațiunea noastră — prelungă spriginul spiritual și material, prestat prin acei fiii a națiunii, cari au voit să înțeleagă vocea mamei națiuni dela întemeierea acesteia Asociațiuni a prins rădēcini și și-a lățit ramurile preste cāmpul națiunii, a adus nu numai flori, ci și fructe. Însē spre aceea, ca acest arbore să prindă rădēcini adūnci, cari să braveze și furtunile secolilor, ca ramii lui să se extindă preste întregul teren cultural a națiunii române, ca din fructele lui să se îndulcesc fiii tuturor păturilor națiunii, se recer mijloace noue și zel nou.

On. adunare! Precum un corp fisic numai până atunci e viu, până când locuiesc sufletul

într'insul, așa și o națiune — ca corp moral — numai atunci e viuă, dacă e deșteptat într'insa spiritul naționalității și e consciă de individualitatea sa națională, și precum sufletul este sorginta activității și culturii individuale, așa și cultura cea adevărată a unei națiuni trebuie să-și aibă de basă simțul național, care își dă expresiunea sa fidelă prin limba națională. Cumcă de acest adevēr sînt pētrunse toate poapoarele, nu numai ale patriei noastre, ci și ale Europei civilisate, sînt document palpabil feliuritele reuniuni și asociațiuni culturale pre terenul literar, industrial, comercial și economic, întemeiate și sub al căror drapel se înrolează fi popoarelor cu o rivalizare deamă de imitat din toate treptele societății, necruțând însēmnele sacrificii spirituale și bănesci. Oare fiii națiunii noastre rămâne împlinescu-și toți datorințele lor morale și materiale întru promovarea scopului Asociațiunii nostre? pentru-că națiunea e mama tuturor; literatura e averea comună a națiunii; ear' poporul e fundamentul națiunii.

Inteligenței române, în prima linie, fie biserică sau mireană, începēnd dela treptele celea mai înalte până la cea din urmă, care vine în atingere cu poporul, îi încumbe datorința sacră de a sprigină și cultiva literatura națională și a promova cultura poporului, pentru-că inteligența crescută din sudoarea națiunii, și parte mare din precura remănească, prin spriginirea scopului Asociațiunii — a acestui focal a națiunii — nu face alt merit, decât prestează tributul capitalului primit dela mama națiune. Însē dacă vom privi preste inteligența națiunii române, cu durere, vom afla bărbați inteligenți cu pușețiune însēmată, precum între bisericani așa și între mireni, cari dela întemeierea edificiului moral al Asociațiunii noastre încă nici cât un fir de nesip succurs spiritual sau material n'au conferit la construirea aceluia? Dar' îi întreb eu pre acestia: nu li este mamă și lor națiunea română? nu i-au sbătut și dînșii pieptul ei cel apēsat de pondul suferințelor și greutăților seculare? nu i-a crescut și pre ei națiunea? sau nu le-a fost mama dulce, carea i-a trecut, înotând cu dînșii strîșni la pieptul ei, printre valurile năcasurilor?! Acestia să scie că se vor versa preste dînșii lacrimile mamei națiuni! Unii s'au făcut membri Asociațiunii, dar', sau din nepăsare pēcătoasă sau din interese și mai condamnare, au încetat cu plătirea taxelor, sau au răpașit faplice. Acestia merită disprețul soldatului, care calcă în picioare drapelul, căruia au fost jurat credința; dar' pre acestia îi vor ajunge nu numai lacrēmile, ci și blăstēmul mamei lor, de care s'au lăpēdat.

Onor. adunare! Prelungă zelul și întinderea sucursului moral și material, prestat până acum decătră o parte a inteligenței române, ajungerea scopului mărăț al Asociațiunii nu este îndestul asigurată, pentru-că pretensiunile juste ale națiunii, între împregiurările timpurilor presente, față cu Asociațiunea s'au înmulțit; pentru-că s'au sporit indigențele și postulatele evului față cu ori care națiune, care, ca propășită pe cariera culturii, voiesc și doresc a cuprinde loc între națiunile Europei civilisate; prin urmare dacă fiii națiunii voiesc să ocupe mama lor — ficea glorioasei Rome străbune — loc în concertul popoarelor civilisate și dacă voiesc ca să fie deamă a o privi și îmbrășișa pe cāmpul culturei populare, ficele ginte latine ca pe sora lor dulce, să-și recunoască de datorința sacră a desfășura un zel nou întru îmbrășișarea causei sublime a Asociațiunii, să-și recunoască de datorință fiecare Român inteligent a se face membrul Asociațiunii, pentru-că pe un individ sau familie română sacrificiul anual de 5 fl., și încă și în 4 rate primit și dat pe altarul națiunii, nu-l poate sărăci. Dar' capitatul națiunii, cel material și cultural, se va mări și națiunea va înflori.

Mai încolo, on. adunare! firma Asociațiunii noastre îmbrășișează și cultura poporului țeran. Este datorința inteligenței dar' a deștepta pe bunul nostru popor, pentru-ca să priceapă și el idea și scopul Asociațiunii și să-l primească de al seu, adunându-l în legătura aceleia prin întemeierea agenturilor comunale; mijlocind astfel ca lumina culturei naționale să se reverse și în sinul lui: pentru-că și un arbore vegetaver încă numai așa devine fructifer, dacă nu numai coroana lui se cultivează, ci și în giurul rădēcinei se sapă. Așa și arborele cultural al unei națiuni, încă numai atunci va produce fructe îndulcitoare de vieță spirituală a fiilor națiunii, dacă deodată cu coroana i-se va cultiva și rădęcina; adică dacă inteligența și

poporul țeran cu pași egali vor progresa pe cariera culturei amēsurat indigențelor lor spirituale și materiale și corēspușdētor cercului lor de activitate. Numai un neam, a cărui inteligență și popor este îndulcit de cultură, e în stare de a coresponde cu scumpțete obligamintelor sale sacre față cu religiunea strămoșească, națiunea sa și patria sa mamă, pentru a căror înflorire trebuie să trăească și să asude neîntrerupt. După aceste cerēnd ajutorul harului ceresc dela părintele luminilor preste lucrările adunării noastre, am onoare a declara ședința de deschisă în Numele Tatălui, Fiului și Spiritului Sânt. Amin!

Cronică.

Maiestatea Sa a fost primit cu ocaziunea petrecerii Sale la Pojega în mod foarte solemn. Primarul din Clagenfurt a ținut înainte de plecarea Maiestății Sale o vorbire, în care accentuează că poporațiunea Carintiei susține cu credință steagul bētrānei Austrie și ține cu tăria neclătită la Maiestatea Sa și la imperul Seu.

Din Brașov ni se scrie: Ieri, la oarele 5 d. a., s'au întrunit delegațiunile scolare pentru a delibera asupra mai multor cause referitoare la gimnasiu, scoalele normale și de fete. Pentru gimnasiu s'a ales de profesor provisor dl Dionisiu Făgărășan, fost anul trecut profesor suplent, ear' dl Silvestru Moldovan s'a ales de profesor suplent. Pentru norme s'a ocupat un post de învățator definitiv. Alesul este zelosul învățator Ioan Dariu, fost mai înainte în Satu-lung. Pană în est-an profesorii nostri nu aveau nici un relut de cuartir. În ședința aceasta s'a realizat și această justă dorință, hotărîndu-se pentru profesorii gimnasiali două clase, anume pentru 11 mai bētrāni înserviți câte 170 fl., pentru ceilalți 9 profesori câte 130 fl., pentru învățătorii dela norme asemenea două clase: de 100 fl. și 80 fl. — Eforia și delegațiunile noastre arată mare zel și mult interes pentru promovarea cauzelor noastre scolare. — Timpul pe aici este rece și ploios.

Încă o negliobie ungurească. Sub acest titlu „Vocea Covurluiului“ primesc din partea pictorului D. Buceschi, din Cernăuți, următoarea scrisoare dela Tușnad: Baia Tușnad, 20 August 1885. Sîntem la baia din Tușnad pentru căutarea sănēității, precum sci. Aci ar fi bine și frumos, afară de nebuneala Ungurilor și scumpete. I-au învățat Romānii din Romānia la prețuri mari și astăzi când cercetătorii de acolo s'au împușinat foarte mult, Ungurii încă se țin de prețurile de mai înainte. Nu țin de loc compt că din cei 600 oaspeți partea cea mai mică sînt Romāni, pe când altă dată numai Romāni am numērat preste 1000. Romānii au părăsit baia din causă că Ungurii pretind ca să cunoască limba ungurească. Până acum 8 zile toate inscripțiunile de pe la bolte, medici, etc., etc., erau în limbile ungurească, nemțesească și românească. Ce le-a plesnit însă Ungurilor prin cap, că deodată vine un ordin din partea ministerului unguresc ca să se șteargă toate inscripțiunile scrise în celelalte două limbi și să rămāna numai unguresc. Căți-va neguștori au șters inscripțiunile, alții însă (strāini) creșdēnd că aceasta ar fi o nebunie, au amānat ștergerea până-ce inspectorul poliției a pus poliția de le-a șters. În urma acesteia mai mulți Romāni au plecat îndată dela baie; căți am rămas ne-am dus cu părintele Sava la președintele băii, unde făcēnd larmă mare, că vom pleca cu toții și Romānii și Nemții, a ordonat scrierea inscripțiunilor tot cum au fost până ce va vedē ce mēsuri va lua ministerul în urma protestului nostru“.

Sesiunea dietelor provinciale din Austria. Diarele cehe erau pline de îngrijiri în timpul ultim pentru împregiurarea că dietele provinciale nu au fost încă convocate până acum în sesiune. Diarele oficioase sînt împuternicite a declara că dietele provinciale vor fi convocate pe la mijlocul lui Noemvrie.

Scoală pentru sub-ofițeri în Romānia. „L'Indép. roumaine“ scrie, că în ministerul de războiu al Romāniei se lucrează la un proiect de lege pentru înființarea unei școli de sub-ofițeri.

Lucrările de fortificațiune a Bucureștilor merg repede. Ministerul de resbel a șis ofițerilor, ce sînt însărcinați cu supraveghierea acestor lucrări, să se grābească, căci regele va veni să le viziteze îndată după întoarcere.

Revanșă polonă. Expulsiunea din Prusia a supușilor rusesci produce în Rusia iritațiune mare. Scirile sosite din Varșovia spun că Polonii de acolo demisionează servitorii de naționalitate germană. Și proprietarii voiesc să denunțe contractele încheiate cu arēndașii de origine germană. De asemene se rēșbumă pentru expulsaerea Polonilor din Prusia și industriașii poloni, denunțând Germanilor ocupațiunea.

Cestiunea proselitismului polonez.

(Urmare.)

Desfășurarea aceasta amēnuntă a poziției critice a bisericeii gr-or. în colori atât de vii și cu atâta artă, reuși de a atrage privirile nu numai ale cercurilor, contra cărora era îndreptată, ci și interesul presei dintāie din Austria, adică celei din Viena cum și celei din Polonia rusească și îndeosebi a celei din Varșovia. O simplă raportare la ministerul din Viena, care în cauza oficială se tipărise și în broșuri, ca să se poată împărți și pe la preoții interesați în cestia convertirilor iesuitice din Lemberg, a fost în stare de a alarma mai toată Austria și a irita cercurile interesate din Lemberg. Polonii atât din Galiția cât și din Bucovina, în număr pușin ce sînt aici în țeară, au observat în broșura aceasta mică o periclitare a intereselor sale național-politice și gazeta polonă din Cernăuți din vaete nici nu mai ese. Rutenii din Galiția și Bucovina găesc în manifestarea preoților ortodoxi din Bucovina o conspirație contra existenței lor și cred a-și salva nația numai dacă protestează și ei, însē contra apologiei. Gazetele rutene din Galiția resonează și se nevoesc a reduce cestia bisericească ortodoxă din „apologie“ la o simplă cesticie național-română. Gazetele polone din Galiția și Varșovia resonează asemenea și se silesc a slābi argumentele aduse în broșură. Presa liberală din Viena e învinsă de argumentele și desfășurările din apologie și din laude nu mai ese. Numai câteva gazete slave publică articole vulgare trimise din Bucovina contra ei și cred astfel a nimici impresiunea. Nici în timpurile cele mai șgomotoase pentru țeară, ca de exemplu 1848, nu se vorbise și se desbătuse atât de mult, ca acum despre apologie. Cestia preponderanței bisericeii ortodoxe în Bucovina a ajuns a fi generală în împărăție și consistorul gr-or. metropolitan pare să fie tocmai așa de cunoscut în Austria ca și vre-un minister în Viena. Credem că vestea trecuse și preste graniță. „Warschawsky Dnesvnik“ din Varșovia istorisesc cetitorilor sei, că metropolia gr-or. din Cernăuți costă preste 17 milioane și că metropolii umbli în trāsuri de aur și asemenea în îmbrăcăminte de aur; dar' ea cu toate aceste nu-i înțelese cu apologia, căci Rutenii din Bucovina n'au înaintat, ci stau înapoia Romānilor și nu sînt buni patrioți, unde vina preoților romāni trebuie să fie, căci mai înainte țeara a fost română; schimbă apoi cestia religioasă cu cea genetică și se plānge, că consistorul metropolitan n'a devenit uealta propagandei rutene gr-cat. din Galiția, ci pare a fi consecunță devisei sale istorice vechi, adică ce a fost și ce acum să nu fie, căci propaganda iesuitică e bună și la loc: despotismul acesta este greu a-l pricepe și a-l chibzui în lupta de existență religioasă. Dar' ea e departe și māne o să aibă altă de gāndit pentru binele țerii sale.

(Va urma.)

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.“

Pojega, 14 Septemvrie n. Maiestatea Sa a primit ieri omagiile alor douăzeci și opt de deputațiuni. La vorbirea patriarhului Angyelics, Maiestatea Sa a răspuns că sperează cumcă congresul sērbesc va desvolta o activitate folositoare și binecuvēntată. Deputațiunilor din comitatele și cercurile croato-slavone, Maiestatea Sa le-a recomandat o lucrare serioasă și o nisuință după lucruri posibile între marginile legii. Archiepiscopului Mihalovics, Maiestatea Sa i-a mulțumit legāndu-i clerului de inimă cultivarea armoniei dintre popoare. După primirea deputațiunilor orașelor croato-slavone și a reuniunii Crucei-roșie, audiențele s'au terminat. Astăzi Maiestatea Sa a trecut în revistă corpul de Vest și apoi s'au început manevrele.

Budapesta, 14 Septemvrie n. Consilierul ministerial B o d o k y a răposat.

Regele Milan a plecat la Gleichenberg,

Hatzfeld, 14 Septemvrie n. Apponyi a ținut în adunarea de ieri o vorbire, în care a desvoltat programul opoșiției și a recercat cu deosebire naționalitățile să se alăture strîns la poporul maghiar.

Director: **Ioan Slavici.**
Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

3 Octomvrie: Realitățile lui Iuon Balint din Cerna, decătră jud. cerc. din Ciacova.
17 Octomvrie: Realitățile lui Avram Merteza din Percosova, decătră judecătoria cerc. din Deta.
30 Septemvrie: Se va da în întreprindere prevederea cu vipt a spitalului de garnisiune din Sibiu.
25 Septemvrie: Imobilele și obiectele de valoare ale lui Coloman Schopf și soției din Veseud, decătră jud. cerc. din Mediaș.
12 Octomvrie: Lemnele trebuincioase pentru penitenciarul din Gherla.
21 Noemvrie: Realitățile lui Lazar Mureșan din Berecuța, decătră jud. cerc. din Deta.
21 Septemvrie: Realitățile lui Simeon Mühlmann din Biserica-albă, decătră trib. din Biserica-albă.
24 Septemvrie: Lucrările de compactorie pentru tribunalul, judecătoria și procuratura reg. din Arad, decătră trib. de acolo.
21 Noemvrie: Realitățile Margitei Kind măr. Schmidt din Birda, decătră jud. cerc. din Deta.
5 Octomvrie: Dreptul de crîsmărit în birtul apartinător penitențiarului din Gherla pe timpul dela 1 Ian. 1886 până 31 Decemvrie 1888.
14 Noemvrie: Realitățile ereșilor lui Ioan Buchmann din Șimlacul-mic, decătră jud. cerc. din Deta.
24 Septemvrie: Imobilele lui Samuil Mandel negustor în Oradea-mare, decătră trib. de aci.
28 Septemvrie: Lemnele trebuincioase pentru trib., judecătoria și procuratura reg. din Arad.
Edicte:
8 Octomvrie: Revisuirea regulării posesiunilor silvanale din comuna Golhátya; trib. din Deva.
5 Octomvrie: Revisuirea regulării posesiunilor silvanale ale comunei Radulesci; trib. din Deva.

7 Octomvrie Revisuirea regulării posesiunilor silvanale ale comunei Stăncesci-Ohaba; trib. din Deva.
30 Septemvrie: Se încep lucrările preliminare de comasare ale comunei Oláh-Csáholy din com. Selagiului.
2 Octomvrie: Se încep lucrările preliminare de comasare ale comunei Zalnok, comit. Selagiului.
Falimente:
Iacob Stern din B. Ciaba; trib. din B. Gyula.
Concursuri:
Un post de scriitor la oficiul cărților funduare din Odorheul-secuiesc.
Un post de practicant la tribunalul din Chichinda-mare.
Un post de notar cl. II. la trib. din Elisabetopol.
Un post de subjude la jud. cerc. din Murș-Oșorheiu.
Câte un post de subjude la judecătoriile cercuale din Nagyvárad-vidék și Beiuș.
Un post de subnotar la jud. cerc. din Cichinda-mare.
Un post de not. cl. II. la trib. din Timișoara.
Un post de practicant la jud. cerc. din Beiuș, trib. Oradea-mare.
Un post de subjude la jud. cerc. din Teregoava, trib. din Caransebeș.
Un post de vice-notar la trib. din Alba-Iulia. Termin 4 săptămâni.
Un post de vice-notar la jud. cerc. din Cluj. Termin 4 săptămâni.
Sciri economice.
Piața din Brașov, 11 Sept. Grâul hectolitru fl. 6.— grâu mestecat fl. 3.40, sęcara fl. 3.20, orș fl. 2.40, ovės fl. 1.50, encuruzul fl. 3.50, mälaiul fl. 3.60, mazerea fl. 5.—, linteia fl. 5.10, fasolea fl. 3.—, crumpenele fl. 70 carnea de berbec 32 cr.
Tergul de rımători în Steinbruch. În 12 Septemvrie n. s'a notat: unguresci bętrâni grei 44.— cr. până 45.— cr. unguresci grei, tineri 47.1/2 cr. până 48.— cr., de mijloc 47.1/2 cr. până 48.— cr., ușori 48.— cr. până 49.— cr.; marfă țerănească, grea 45.— cr. până 46.— cr., de

mijloc 47.— cr. până 47.1/2 cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito sěr besci, grei 47.1/2 cr. până 48.1/2 cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4%/o cumpeniți la gară.
Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta dela 12 Septemvrie st. n.
Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 74—79 Kilo fl. — până —, (lângă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.60, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.35 până 7.70, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 6.90 până 7.40.
Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.40 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—.
Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.— până 6.20.
Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.50 până 5.60; de alt soi fl. 5.50 până 5.55.
Rapița fl. 9.7/8 până 11.—; de Banat fl. 11.1/8 până 11.7/8.
Mälaiu (unguresc): fl. 5.80 până 6.25.
Timpul de furnisare.
Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 7.86 până 8.88 (per Septemre—Octombrie) Kilo fl. 7.19 până 7.18.
Sęcara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 6.23 până 6.25.
Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.47 până 5.49.
LOTERIE.
Tragerea din 12 Septemvrie st. n.
Budapesta: 14 46 52 65 72.
Cursul pieței din Sibiu.
din 14 Septemvrie st. n. 1885.
Härtie-monetă română . . . Cump. 8.80 vënd. 8.84
Lire turcesci . . . " 11.10 " 11.15
Imperiali . . . " 10.10 " 10.15
Ruble rusesci . . . " 1.22 " 1.23
Bursa de București.
Cota oficială dela 12 Septemvrie st. n. 1885.
Renta amort. (5%/o) . . . Cump. 43 1/2, vënd. 93.—
Rur. conv. (6%/o) . . . " — " —
Acț. de asig. Dacia-Rom. . . " 278.1/2 " —
Banca națională a României . . . " 1230.— " —
Împr. oraș. București . . . " 30.— " 31.—
Credit mob. rom. . . " — " —
Acț. de asig. Naționala . . . " 226 1/2 " —
Scrișuri fonciare urbane (5%/o) . . . " — " 89.1/4
Societ. const. . . . . " 174.1/2 " 230.—
Schimb 4 luni . . . . . " — " 34.—
Aur . . . . . " — " 10.30

Bursa de Budapesta din 12 Septemvrie st. n. 1885. Table with columns for various financial instruments like Renta de aur, hărtie, and Amortisarea datorii. Includes sub-sections for Bursa de Viena and Bursa de București.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren de persoane, Tren accelerat), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.